

CUPRINS

TEME INTEGRATE DE LIMBA ROMÂNĂ ȘI MATEMATICĂ

Tema 1	4
Tema 2	9
Tema 3	16
Tema 4	21
Tema 5	27
Tema 6	33

RĂSPUNSURI R: 1-12

Tema 7	39
Tema 8	48
Tema 9	55
Tema 10	61
Tema 11	67

MODEL DE EVALUARE ÎNȚIALĂ (clasa a V-a)

• Limba și literatura română	74
• Matematică	75

TEMA 1

Peisaj de toamnă

de Virgil Carianopol

Crizantema, floare rară,
Cu petale diafane,
A-nflorit. Și floarea toată
Și-a-mbrăcat-o cu volane.

Dar văzând-o-așa frumoasă
Și-mbrăcată ca o stea,
Vântul a venit, a luat-o
Și-a pornit în dans cu ea.

Stă în rond și nu-i e teamă
Chiar de-al toamnei carnaval.
Cum e albă ca zăpada,
Parcă s-a gătit de bal.

Și dansează-acum, dansează,
Vântu-o ține-n braț de stei,
Pomii azvârlă cu confete,
Frunze galbene de tei...

Vocabular

diafane – fine, aproape
transparente
rond – strat de flori

(de) stei – solid, puternic
confete – (formă veche)
confetti

1

Citește cu atenție poezia de mai sus, apoi completează spațiile libere din enunțuri.

Textul _____, scris de _____ este un
text în _____. Este alcătuit din patru _____, fiecare având câte patru
_____.

Cuvintele care rimează în prima strofă sunt _____.

2

Fiecărui grup de două strofe îi corespunde un tablou. Desenează cele două tablouri în
spațiile de mai jos, ținând cont de titlurile date.

Crizantema

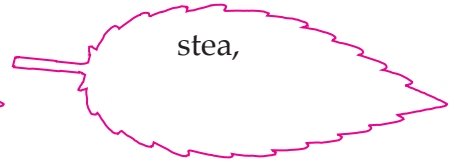
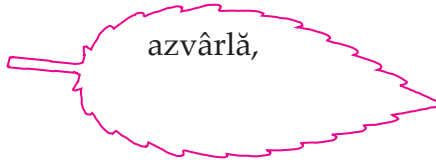
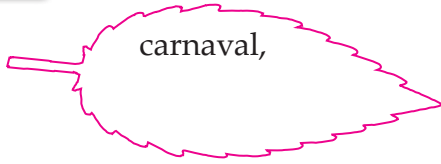

Dansul

3

Găsește cuvinte cu același sens pentru cele scrise pe frunzele de mai jos:

REȚINE!

Cuvintele care au formă diferită și înțeles (sens) identic sau asemănător se numesc **sinonime**.

Cuvintele care au formă diferită și înțeles (sens) opus se numesc **antonime**.

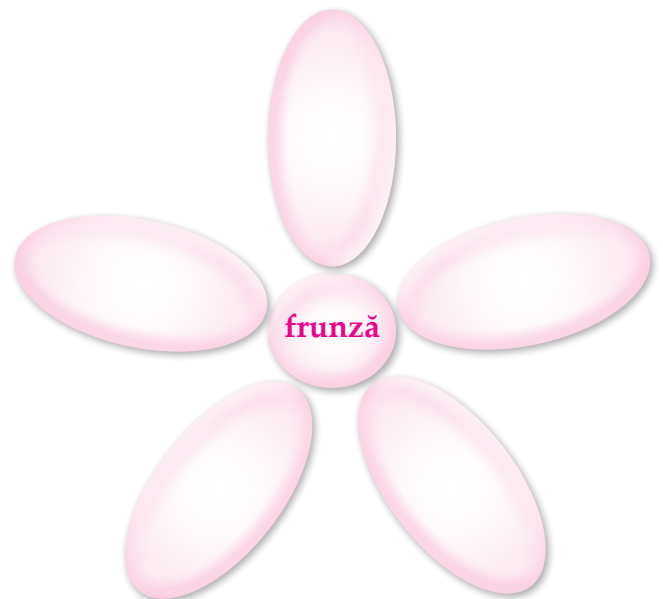
4

Caută în text cuvinte cu sens opus pentru:

- prind – _____
- obișnuită – _____
- s-a ofilit – _____
- curaj – _____
- a plecat – _____
- s-a oprit – _____

5

Găsește cuvinte înrudite și completează.

6

Formulează câte un enunț în care cuvintele subliniate în text să aibă alt înțeles.

7 Selectează din text trei adjective, apoi formulează trei enunțuri în care aceste adjective să însoțească substantive la genul masculin, numărul singular.

8 **Scriu corect!** Citește, apoi explică scrierea cuvintelor evidențiate.

- ◆ Livada bunicului este așezată pe un **deal**. (*formă de relief*)
- ◆ Un coleg **de-al** tatălui meu scrie versuri. (*două cuvinte care se pronunță în aceeași silabă*)
- ◆ Toamna este cea **de-a** treia fiică a bătrânului An. (_____)
- ◆ Cocorii trebuie să **dea** ultimul ocol înainte de plecare. (_____)

9 Scrie un text format din 4-5 enunțuri, despre vacanța de toamnă, în care să folosești și cuvintele „de-al”, „deal”, „de-a”, „dea”.

Curiozități

■ În Japonia, cea mai înaltă distincție este Ordinul Suprem al Crizantemei, ea fiind simbolul curajului pentru poporul japonez. Pentru a afla mai multe despre această floare imperială, poți accesa următoarea pagină web: www.lumeaflorilor.com.

TEMA 2

Puiul

după Ioan Alexandru Brătescu-Voinești

Și mama lor le spunea că-i învață să zboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuiau s-o facă în curând, când o trece vara. „Și o să zburăm pe sus de tot, zile și nopți, și o să vedem dedesubtul nostru orașe mari și râuri, și marea.”

Într-o după-amiază pe la sfârșitul lui august, pe când puii se jucau frumos în miriște împrejurul prepeliței, aud o căruță venind și oprindu-se în drumeagul de pe marginea lăstarului. (...) Puii n-au priceput; dar mama lor, care înțelesese că e un vânător, a rămas încremenită. (...)

— Eu o să zbor; voi să rămâneți nemișcați; care zboară, e pierdut. Ați înțeles?

Puii au clipit din ochi c-au înțeles și au rămas așteptând în tăcere.

După câteva clipe prepelița zboară ras cu pământul, la doi pași de la botul câinelui, care o urmărește; vânătorul se depărtează strigând: „Înapoi! Înapoi!” Nu poate trage, de frică să nu-și împuște câinele; dar prepelița se preface așa de bine că e rănită, încât câinele vrea cu orice preț s-o prindă; iar când socotește ea că e în afară de bătaia puștii, zboară repede spre lăstar.

În vremea asta puiul ăl mai mare, în loc să stea nemișcat ca frații lui, după cum le poruncise mă-sa, zboară; vânătorul îi aude pârâitul zborului, se întoarce și trage. (...) O singură alică l-a ajuns la aripă. N-a picat, a putut zbura până în lăstar; dar acolo, de mișcarea aripii, osul – la început numai plesnit – s-a crăpat de tot, și puiul a căzut cu o aripă moartă. (...)

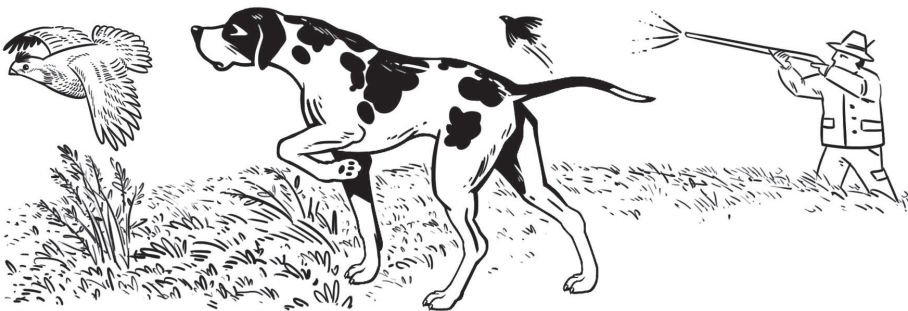
Mai târziu căruța s-a îndepărtat înspre vânător pe drumeagul lăstarului; încet-încet pocnetele și strigătele s-au pierdut (...), iar când s-a înnoptat și răsărea luna dinspre Cornățel, au auzit deslușit glasul mamei lor chemându-i din capul miriștii: „Pitpalac! Pitpalac!” Repede au zburat înspre ea și au găsit-o. Ea i-a numărat: lipsește unul. (...)

Atunci prepelița disperată a început să-l strige tare, mai tare, ascultând din toate părțile. Din lăstar i-a răspuns un glas stins: „Piu! Piu!”... Când l-a găsit, când i-a văzut aripa ruptă, a înțeles că era pierdut; dar și-a ascuns durerea, ca să nu-l deznădăjduiască pe el...

D-atunci au început zile triste pentru bietul pui; se uita cu ochii plânși cum frații lui se învățau la zbor dimineața și seara; iar noaptea, când ăilalți adormeau sub aripa mamei, el o întreba cu spaimă:

— Mamă, nu e așa că o să mă fac bine? Nu e așa că o să merg și eu să-mi arăți cetăți mari și râuri, și marea?

— Da, mamă, răspundea prepelița, silindu-se să nu plângă.

Și a trecut vara. Au venit țăranii cu plugurile de au arat miriștea; prepelița s-a mutat cu puii într-un lan de porumb de alături, apoi (...) în niște pârloage din marginea lăstarului. În locul zilelor mari și frumoase au venit zile mici și posomorâte, a început să cadă bruma și să se rărească frunza lăstarului. Pe înserate se vedeau rândunici întârziate zburând în rasul pământului, ori pâlcuri de alte păsări călătoare, iar în tăcerea nopților friguroase se auzeau strigătele cocorilor, mergând toate în aceeași parte, către miazăzi. În inima bieteii prepelițe era o luptă sfâșietoare.

Vocabular

miriște – teren agricol pe care au rămas, după recoltare, părțile inferioare ale tulpinilor de cereale sau de la alte plante cultivate

lăstari – arbori tineri și tufe, crescuți în urma tăierii unei păduri; terenul acoperit de aceștia se numește „lăstar“

pârloagă – teren agricol necultivat

ăilalți – ceilalți

Ar fi vrut să se rupă în două: jumătate să plece cu copiii sănătoși, care sufereau de frigul toamnei înaintate, iar jumătate să rămâie cu puiul schilod, care se agăța de ea cu disperare.

Suflarea dușmănoasă a crivățului, pornită fără veste într-o zi, a hotărât-o. Decât să-i moară toți puii, mai bine numai unul – și fără să se uite înapoi, ca să nu-i slăbească hotărârea, a zburat cu puii zdraveni, pe când ăl rănit striga cu deznădejde:

– Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!

1 Alcătuieste enunțuri în care să folosești primele trei cuvinte explicate la vocabular. Ține cont de semnul de punctuație așezat la sfârșitul fiecărui rând.

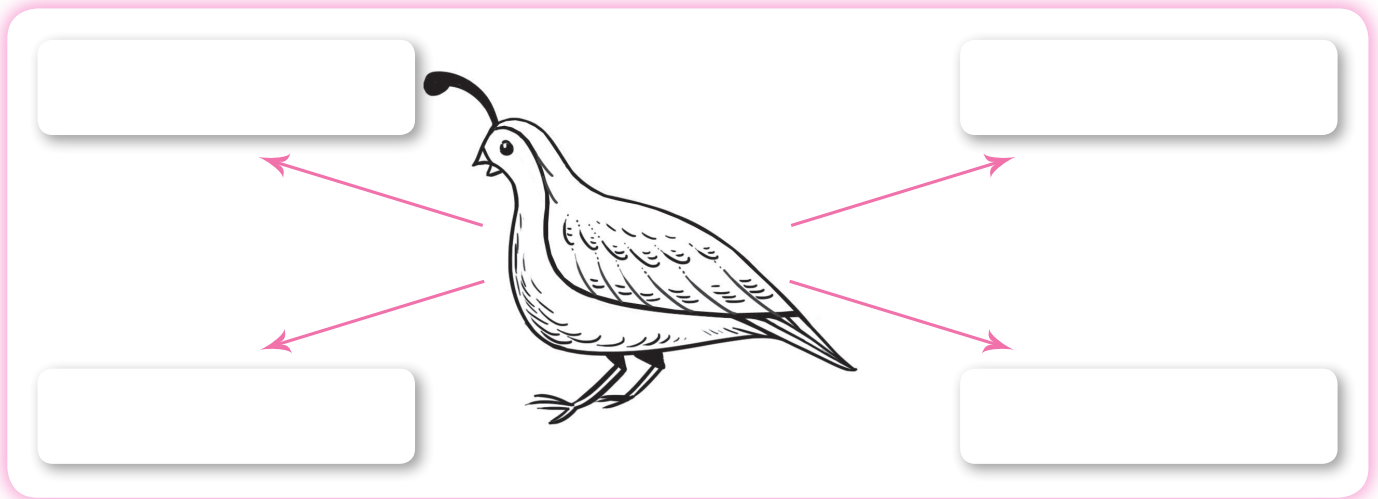
2 Descoperă explicația corespunzătoare expresiilor date și unește corect.

„ras cu pământul“ ○
 „în bătaia puștii“ ○
 „care zboară, e pierdut“ ○
 „pârâitul zborului“ ○
 „suflarea dușmănoasă a crivățului“ ○

○ sunet scos de mișcarea aripilor
 ○ vânt rece, care bate puternic
 ○ zbor jos, foarte aproape de pământ
 ○ țintă ușor de nimerit
 ○ nu va supraviețui

- 3** Așază momentele povestirii în ordinea desfășurării.
- Puiul cel mare nu ascultă sfatul mamei și este împușcat în aripă.
 - Toamna, târziu, mama ia o hotărâre tristă: să plece doar cu puii sănătoși.
 - Aproape de cuibul unei prepelițe ajunge, într-o zi, un vânător.
 - Puiul privește cu durere cum frații se pregătesc de plecarea în țările calde.
 - Pentru a-și putea proteja puii, mama îi sfătuiește să nu se miște, în timp ce ea distrage atenția câinelui.

- 4** Notează însușirile care i se potrivesc prepeliței, așa cum se desprind din textul citit. Colorează, apoi, pasărea.

Curiozități

▪ Prepelița (pitpalacul) este o pasăre migratoare de câmpie, de circa 18 cm lungime, de culoare brun-cafenie, cu dungi pe spate și pieptul bej. Este un vânat apreciat pentru carnea gustoasă. O varietate domestică (prepelița japoneză) este crescută îndeosebi pentru ouă, prescrise în alimentația dietetică.

(<https://ro.wikipedia.org/wiki/Prepeliță>)

- 5** Desparte în silabe cuvintele din fragmentul așezat în chenar.

6

Recitește textul, apoi completează cu substantive sau adjective corespunzătoare.

SUBSTANTIVUL	ADJECTIVUL	SUBSTANTIVUL	ADJECTIVUL
călătorie			dușmănoasă
	ăl mai mare	zile	
orașe			ruptă

7

Scriu corect! a) Citește și reține sensul cuvintelor evidențiate.

- ◆ Pasărea **nu-l** slăbea o clipă din ochi. (*nu îl [slăbea]*)
- ◆ Meciul de aseară a fost **nul**. (*nu s-a marcat niciun gol*)
- ◆ Judecătorul a declarat actul ca fiind **nul**. (*nevalabil, fără valoare*)

b) Înlocuiește spațiile libere din enunțurile de mai jos cu unul dintre cuvintele: **nu-l, nu-mi, nu-ți, nu-i**.

- ◆ Din textul citit desprindem concluzia că _____ bine să nesocotim sfaturile părinților.
- ◆ Frații _____ așteptau pe puiul cel mare la lecțiile de zbor.
- ◆ _____ pasă de sfatul mamei, puiule?
- ◆ Cred că _____ voi putea respecta promisiunea făcută micului pui de prepeliță.
- ◆ _____ este deloc ușor bieteii mame să _____ ia pe fiul ei în marea călătorie.

8

Exprimă-ți părerea în legătură cu finalul textului, alegând să completezi una dintre casele de mai jos.

Pasărea a luat o hotărâre greșită pentru că

Pasărea a luat o hotărâre corectă pentru că

9

Caută informații despre modul de înmulțire a prepeliței, accesând pagina web menționată la „Curiozități”. Notează-le pe rândurile de mai jos.

10

Scrie:

a) cu cifre:

– paisprezece mii trei sute șapte: ;– o sută cincizeci și trei de mii două sute șaiszeci și patru: ;– nouă sute nouăzeci și nouă de mii trei: ;

b) cu litere:

75 018: _____ ;

365 115: _____ ;

917 336: _____ .

11

Compară numerele!

7 306 7 03657 320 5 732134 409 14 39423 175 127 3253 748 30 74873 800 703 008**12**

Se dă numărul 37 845. Scrie pe spațiul punctat rotunjirea la:

• zeci

• sute

• mii

13

Scrie cu cifre romane:

★ anul Marii Uniri (1918)

★ anul Micii Uniri (1859)

★ anul nașterii lui Mihai Eminescu (1850)

★ anul începutului domniei lui Ștefan cel Mare (1457)

★ perioada celui de-al Doilea Război Mondial (1939-1945)

14

Scrie predecesorul și succesul numerelor:

..... 1 624

..... 20 000

..... 36 079

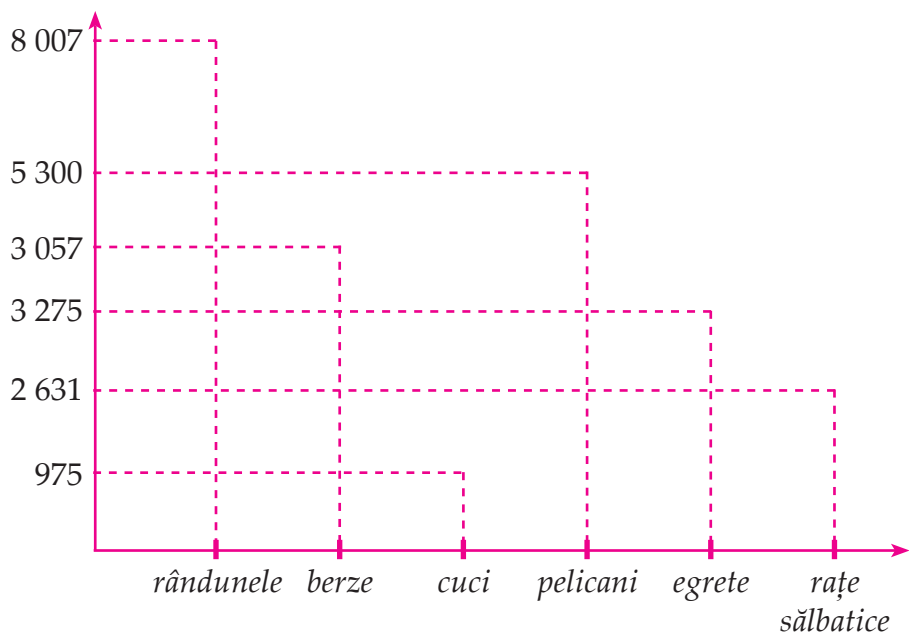
..... 100 000

..... 427 632

..... 773 999

15

Tabelul următor prezintă numărul păsărilor călătoare care au plecat în această toamnă spre țările calde. Completează-l corespunzător, apoi răspunde la întrebări.

a) Care este tipul de călătoare reprezentat de un număr par?

b) Câte egrete, pelicani și rațe sălbatice au plecat?

c) Calculează diferența dintre cel mai mare și cel mai mic număr de păsări călătoare.

16

Calculează operațiile.

$$\begin{array}{r} 5\,231 + \\ 3\,444 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9\,837 + \\ 1\,526 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12\,307 + \\ 13\,914 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 800\,000 + \\ 183\,534 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25\,439 + \\ 16\,803 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35\,990 - \\ 14\,683 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 283\,917 - \\ 164\,274 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\,000\,000 - \\ 475\,283 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 576\,042 - \\ 293\,464 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20\,001 - \\ 5\,432 \\ \hline \end{array}$$

